

Motion till riksdagen

1988/89:T307

av Lars Werner m. fl. (vpk)

Kommunalisering, m. m. av vägplaneringen

Enligt nu gällande ordning är det staten genom främst länsstyrelsen och vägförvaltningen som har ansvar och beslutsbefogenheter när allmänna vägar planeras och byggs. NRL:s (Naturresurslagen) hushållningsbestämmelser ska följas och vägar får inte byggas i strid med detaljplan eller områdesbestämmelser, men i övrigt har kommunerna inte så mycket att säga till om.

Det kommunala ansvar för planeringen av mark- och vattenanvändning som fastslås i den nya plan- och bygglagen (PBL 1 kap 2§) stannar i stor utsträckning vid vägkanten. Detta upplever kommunala planerare och politiker som besvärande och ologiskt. Det blir svårare att göra en allsidig prövning och sammanvägning av miljökrav och transportbehov. Det blir också svårare för kommunerna att t ex genomföra konsekventa kollektivtrafiksatsningar. Vägbyggarintresset väger alltför tungt då såväl planerings- som investeringsbeslut ligger på samma hand. Samtidigt är det ett krångligt system att planeringsprocessen ofta ska genomföras både enligt plan- och bygglagens detaljplaneregler och enligt väglagens arbetsplaneregler.

Ett sätt att få enlikartad behandling av vägbyggande och annat byggande (en allsidig markanvändningsplanering) är att utöka detaljplanekravet till att omfatta allmänna vägar (PBL, 5 kap 1§). Sedan kan hela hanteringen förenklas genom att det som står om ansvaret för vägbyggnadsbeslut och om arbetsplan kan utgå ur väglagen. Byggherren för vägar får på detta sätt en med andra byggherrar jämlik ställning och genomförandet säkras genom det krav på genomförandebeskrivning som skall finnas i detaljplaneärendet. Det är också rimligt att lämplighetsprövningen blir likadan vare sig det handlar om omfattande/omgivningspåverkande bebyggelse eller en allmän väg — som alltid påverkar omgivningen. Det är slutligen rimligt att samma myndigheter, organisationer och enskilda kan påverka besluten med samma kraft i bägge fallen.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen hos regeringen begär förslag till en sådan ändring i plan- och bygglagen att detaljplanekravet kommer att omfatta byggande och väsentlig ändring av allmän väg,
2. att riksdagen hos regeringen begär förslag till en sådan ändring i väglagen att beslut om planering och byggande av vägar överförs till plan- och bygglagen.

Stockholm i januari 1989

Mot. 1988/89
T307

Lars Werner (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)

Lars-Ove Hagberg (vpk)

Margó Ingvardsson (vpk)

Jan Strömdahl (vpk)

Berith Eriksson (vpk)

Bo Hammar (vpk)

Hans Petersson (vpk)